

Kansallisen IPCC-työryhmän kokous

Muistio

Paikka: Ilmatieteen laitos, Erik Palménin aukio 1, Helsinki

Aika: perjantai 7.10.2015, klo 12:30-16:10

Läsnä:

Jaana Bäck, HY

Timo Nikinmaa, ETLA

Hannele Korhonen, IL

Kari Lehtinen, Itä-Suomen yliopisto

Pirkko Heikinheimo, YM

Nina Kukkurainen, IL

Paula Virta, YM

Mikael Hildén, SYKE

Jukka Käyhkö, Turun yliopisto

Raisa Mäkipää, Luke

Timo Vesala, HY (yhteistilaisuus)

Laura Sokka, VTT

Hannele Hakola, IL

Kristiina Regina, Luke (yhteistilaisuus)

Sini Niinistö, Tilastokeskus

Riitta Pipatti, Tilastokeskus

Nina Kukkurainen, IL

Juhani Damski, puheenjohtaja, IL

Heikki Tuomenvirta, sihteeri, IL

1. IPCC-työryhmän ja Ilmastopaneelin yhteistilaisuus (12:30-14:30)

Puheenjohtajat (Juhani Damski ja Markku Ollikainen, HY) selostivat ryhmiensä tehtäviä ja toimintaa. Heikki Tuomenvirta kertoi IPCC AR6 valmisteluprosessista ja aikatauluista. Hannele Korhonen (IL) ja Tommi Ekholm (VTT) esittelivät IPCC:n erikoisraportin ”*Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development and efforts to eradicate poverty*” sisältösuunnitelmaa. Nina Kukkurainen (IL) kertoi IPCC-viestinnästä Suomessa sekä IPCC:n valmisteilla olevasta AR6-viestintäsuunnitelmasta.

Runsas keskustelu käsitteli mm. ryhmien eroavia rooleja ja vastuuta, yhteistyön mahdollisuuksia, yhteiskunnallisen tutkimuksen kasvavaa roolia ja asiantuntijoiden aktivoimista AR6 työhön. Ryhmien yhteistyön mahdollisiksi sisältöaiheiksi nousivat 1,5-asteen tavoite ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Kummallakin ryhmällä on omat

vastuunsa mutta mm. yhteiseminaarit ja valmistelutyön synergiat nousivat esiin yhteistyön mahdollisuuksina joita tarkemmin selvitetään puheenjohtajien johdolla.

2. IPCC 44th Session (14:45 alkaen)

Bangkokissa 17.-20.10.2016 pidettävän IPCC:n yleiskokouksen agenda materiaaleineen löytyy kokouksen sivulta (kts. Linkit). Kansallisen IPCC-työryhmän kokouksessa keskusteltiin seuraavista aiheista:

- a. *"Outline of the Methodology Report(s) to refine the 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories"* Riitta Pipatti esitteli sisältösuunnitelmaa ja aikataulua, joiden laatimiseen hän oli osallistunut. Raportin luonnosten kommentointi tulee osumaan lomakausille ja olisi toivottavaa, jos niitä voisi siirtää esim. kuukaudella eteenpäin. Suomesta löytyy aiheen asiantuntijoita joista suuri osa tavoitetaan inventaarioryhmän kautta ja lisäksi kirjoittajien hausta tullaan ilmoittamaan IPCC-työryhmän kautta. *"Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development and efforts to eradicate poverty"* Ryhmä jatkoi keskustelua yhteistilaisuuden alustuksen perusteella ja todettiin mm. seuraavaa:
 - o 1,5-asteen tavoitteen ja UN development Goals:ien kytkentöjen käsittely laajentaa merkittävästi tarvittavaa asiantuntemusta jota saattaa löytyä esimerkiksi globaalimuutostutkimuksen kansalliskomiteasta (Future Earth Finland)
 - o Ulkoministeriölle aihe myös tärkeä ja heidät syytä pitää ajan tasalla
 - o Raportissa käsitellään myös uusia teknologioita (esim. CO2-kierrätys) mikäli tieteellistä kirjallisuutta on saatavilla
- b. *"Workshop of Climate Change and Cities"* on 200-300 osallistujan konferenssi v. 2018 jota IPCC valmistelee yhdessä muiden toimijoiden kanssa. SLIDET LIITTEEKSI
- c. *"Expert Meeting on Mitigation, Sustainability and Climate Stabilization"* järjestetään v. 2017 Norjassa ja tämän tilaisuuden asiantuntijaehdokkaista tullaan hakemaan.

3. Suomalaisten asiantuntijoiden aktivoiminen AR6 prosessiin

Ympäristöministeriö jatkaa asiantuntijoiden tukemista budjetin puitteissa. Tutkijoille maksetaan matkakulut, ja vastuutehtävissä oleville pyritään maksamaan korvausta tehtävästä työstä. Osallistumiskutsuja yleensä tulee muutamia (AR5 kierroksella 4 kirjoittajaa, metodiraporteissa ja muissa asiantuntijatehtävissä 2-3, joten aiempien vuosien tapaan pystytään tukemaan rajallista määrää suomalaisasiantuntijoita IPCC työssä. Paula Virta (YM) kerää syksyn aikana tietoa matkoista vuoden 2017 matkabudjetin arvioimiseksi. Tutkimuslaitosten ja yliopistojen edustajat ovat

budjettirahoituksen vähetessä huolissaan asiantuntijoiden mahdollisuudesta osallistua vapaaehtoistyönä tehtävään IPCC AR6 prosessiin. Puheenjohtaja nostaa asian esiin keskusteluissa Akatemian STN-rahoituksen vaikuttavuudesta.

Käytännön keinoina lisätä tietoisuutta asiantuntijoiden keskuudessa IPCC AR6 –työstä pyritään toimimaan seuraavasti:

- o Lisätään tiedotusta laitosten ja yliopistojen sähköisiin tiedotuskanaviin
- o Tiedotetaan myös sopiville verkostoille tilanteen mukaan, esim. LYNET:in ja kestävä kehityksen paneelien kautta
- o Asiantuntijoiden päätöksiä ehdokkuudesta helpottamaan laaditaan materiaalia jossa kuvataan saatavilla oleva tuki, ehdokkaaksi nimeämisen prosessi, kuvataan erilaisia kirjoittajien rooleja ja kerrotaan kirjoittajina toimineiden kokemuksia.

4. Viestintä

AR6-prosessin alkuvaiheessa viestintä painottuu asiantuntijalaitosten ja ministeriöiden suuntaan. Päätöksentekijöille ja suurelle yleisölle suunnattu viestintä voimistuu, kun lähestytään ensimmäisen erikoisraportin julkistamista vuonna 2018.

5. IPCC AR6 valmistelukokouksen ehdokkaat

Lokakuun aikana tulee nimetä ehdokkaat IPCC AR6 valmistelukokoukseen joka järjestetään toukokuussa 2017. Ehdokkaiden nimeämisestä tiedotetaan IPCC-työryhmälle ja mahdollisuuksien mukaan hyödyntäen kohdassa 3 mainittuja keinoja.

6. IPCC sihteeristön kysely AR6 raporttien sisällöstä, rakenteesta, esitystavasta ja painotuksista

Marraskuun aikana haetaan vastauksia IPCC sihteeristön kyselyyn AR6 sisällöstä. Sihteeristö yhdessä YM:n kanssa valmistelee materiaalia ja tapaa jolla vastauksia ministeriöistä haetaan.

- o Mitkä ovat AR6:n keskeisimmät aiheet ja kysymykset?
- o AR6 on tarkoitettu päätöksentekijöille. Mikä tulisi olla raportin rakenne, esitystapa ja mitä lisämateriaaleja tarvitaan?
- o Millainen uusi tutkimuksen alla oleva tieto on keskeistä?
- o Minkä sektoreiden tulisi saada muita suurempi painoarvo?

7. Muuta asiat

Ei muita asioita.

8. Kokouksen päätös

Seuraavan kokouksesta ilmoitetaan sähköpostilla. Puheenjohtaja päätti kokouksen 16:10.

Linkit:

IPCC 44th Plenary Session

Agenda and documents:

http://ipcc.ch/scripts/session_template.php?page=44ipcc.htm

Liitteet:

- Riitta Pipatin ja Heikki Tuomenvirran esitysmateriaali pdf-tiedostoina.